

FUGLEKVARTERET ØST

Privat medejerskab og skolen som dynamo

*Ansøgning om områdefornyelse i Bispebjerg
Københavns Kommune 2011*

Kvarterudvikling

Oktober 2011

Teknik- og Miljøforvaltningen

Center for Bydesign

Njalsgade 13

KBH S

Postboks 447

1505 KBH V

Tlf: 3366 3366

Fax: 3366 7020

Email: bydesign@tmf.kk.dk

FUGLEKVARTERET ØST

Privat medejerskab og skolen som dynamo

*Ansøgning om områdefornyelse i Bispebjerg
Københavns Kommune 2011*

Teknik- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen har i år godkendt at Københavns Kommune søger Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter om to nye områdefornyelser med opstart 2012. De to udpegede områder ligger i bydelen Bispebjerg og grænser op til Nørrebro, Vanløse og Frederiksberg. I daglig tale kaldes de to områder til sammen for 'Fuglekvarteret', da alle veje i kvarteret er opkaldt efter fugle. Fuglekvarteret er omkranset af store færdselsårer, som på den ene side afskærer kvarteret fra resten af Bispebjerg og København og på den anden side giver kvarteret en skarpt defineret afgrænsning. Ansøgningerne om områdefornyelse er opdelt i Fuglekvarteret Øst med temaet "Privat medejerskab og skolen som dynamo" og i Fuglekvarteret Vest med "Grønne sammenhænge, grønne fællesskaber".

Målene for områdefornyelsen skal ses i sammenhæng med Københavns Kommunes politik for udsatte byområder. En politik, der skal sikre, at byen fortsat hænger sammen fysisk og socialt. Dette skal ske ved positiv særbehandling. Områdefornyelsen i Fuglekvarteret skal vise, at der såvel i København som i resten af landet gennem fysiske investeringer og aktiv inddragelse af borgere og brugere kan skabes udvikling og fornyelse. Områdefornyelsen skal vise, at det kan ske samtidig med, at der vises respekt for kvarterets egenart, kulturelle mangfoldighed og sociale rummelighed.

Når områdefornyelsen er forbi, vil Fuglekvarteret være et sted med et levende byliv og en rummelig stemning.

DE FIRE OVERORDNEDE UDFORDRINGER I KVARTERET:

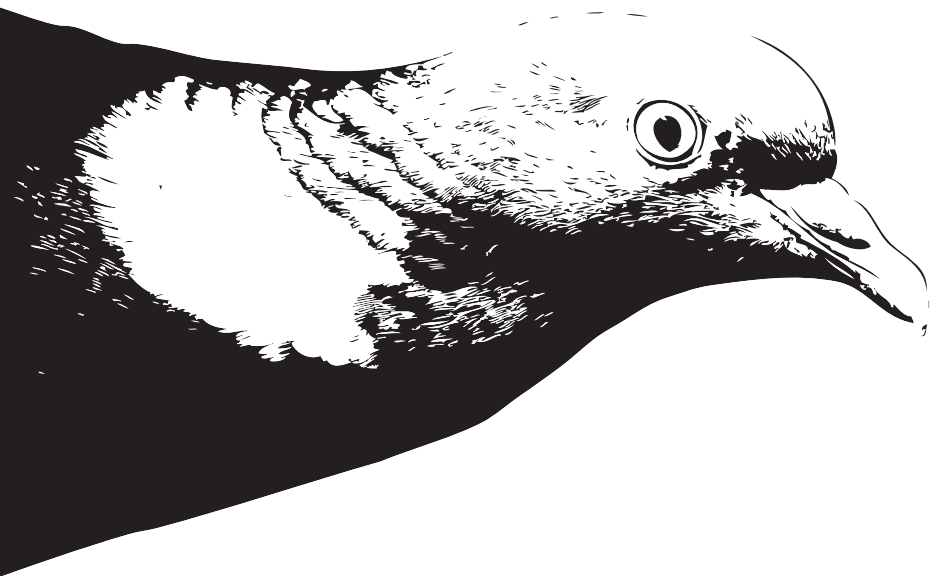
- 1) Kvarteret er isoleret fra resten af bydelen på grund af store trafikerede veje
- 2) Manglende fysiske sammenhænge og aktive byrum
- 3) Mangel på ejerskab og social rumlighed
- 4) Stort antal af små boliger og mange lejligheder med installationsmangler

FUGLEKVARTERET ØST

Fuglekvarteret Øst består til dels af ældre boligmasse og til dels af gamle industri- og erhvervsbygninger. Helt specielt er det, at kvarteret desuden huser 5 private friskoler samt en folkeskole. Stadig stigende biltrafik, nedlæggelse af mindre industrier og erhverv samt centralisering af byfunktioner har efterladt Fuglekvarteret Øst med mindre aktivitet og mindre byliv. Billige boliger og beliggenheden tæt på centrum gør kvarteret attraktivt især for unge og studerende, og med velfungerende byliv og bedre trafikale forbindelser til kvarteret, kunne dette potentiale udfoldes. Områdefornyelse i Fuglekvarteret Øst skal være en målrettet, konkret indsats, der udvikler kvarteret på dets egne præmisser med kulturel, erhvervsmæssig og social mangfoldighed som udgangspunkt.

ØST

TEMA:

PRIVAT MEDEJERSKAB OG SKOLEN SOM DYNAMO

Private fællesveje er offentlige arealer, hvor alle kan færdes, men vedligeholdelsen af arealerne er grundejernes ansvar. Store dele af Nordvest, Amager, Valby, Kgs. Enghave og Ydre Østerbro består hovedsageligt af private fællesveje. Mange københavnere opfatter disse byområder som slidte, triste og misligholdte, og netop disse byområder trænger også til et løft. Fuglekvarteret Øst er et sådan område. Hjørner og små pladser er generelt nedslidte, og går man en tur i kvarteret, fornemmer man, at ingen rigtig passer på veje og byrum. Der er brug for, at private grundejere tager ansvar, og det bliver gennemgående tema i Områdefornyelsen i Fuglekvarteret Øst .

Stort set alle kvarterets arealer er private, og det er umiddelbart svært at få øje på arealer til etablering af nye byrum i kvarteret. Men kvarteret huser 6 skoler, og flere steder udgør skolerne udearealer oplagte muligheder for at skabe byrum, der kan fungere både i og efter skoletid. På den måde sikres mere aktivitet og byliv. Bedre forhold for kvarterets børn og unge kan ses som en investering i kvarterets fremtidige menneskelige ressourcer.

Med sin status som dannelses- og læringsinstitution er skolen en central aktør i forhold til at skabe tillid og sammenhængskraft. Kvarterets skoler rummer menneskelige ressourcer, som et områdefornyelsesprojekt kan aktivere og udnytte. Med udgangspunkt i skolen kommer Områdefornyelsen hurtigt i kontakt med kvarterets beboere, ansatte, brugere og børn, og det andet tema for Områdefornyelsen i Fuglekvarteret Øst er involvering af skolerne: skolen som dynamo.

UDFORDRING 1)

KVARTERET ER ISOLERET FRA RESTEN AF BYDELEN PÅ GRUND AF STORE TRAFIKEREDE VEJE

Massive trafikstrømme omkranser kvarteret (Ca. 110.000 biler i døgnet)

Manglende forbindelser til og fra kvarteret isolerer kvarteret

Kvarteret er præget af bilisme

Dårlige forhold for bløde trafikanter

Lav trafiksikkerhed for skolebørn

BEDRE FORBINDELSER OG BLØD TRAFIK SKAL ÅBNE KVARTERET OP

En områdefornyelse i Fuglekvarteret skal arbejde på at forbedre forholdene for fodgængere og cyklister blandt andet ved at anlægge grønne cykelruter igennem kvarteret, som knytter sig til kommunens overordnede cykelstinet. Herudover skal konflikten mellem den massive biltrafik omkring kvarteret og behovet for sikre overgange for bløde trafikanter være i fokus. Områdefornyelsen vil være en oplagt platform til at udvikle og afprøve nye metoder til at afhjælpe trafikale problemer og til at skabe løsninger, som alle føler sig trygge ved. Der skal arbejdes for mere velordnede parkeringsforhold ved udvikling af private fællesveje samt sikre skoleveje i samarbejde med kvarterets 6 skoler.

INDSATSOMRÅDER

OMRÅDEFORNYELSEN FUGLEKVARTERET ØST VIL ARBEJDE FOR:

Grønne cykelruter gennem kvarteret

Trygge cykel- og fodgængerovergange ind og ud af kvarteret

Et lege- og aktivitetsstrøg på strækningen Vibevej-Ørnevej i samarbejde med kvarterets 6 skoler

Samarbejde med "Liv under buen"-projektet ved Bispeengbuen

UDFORDRING 2)

MANGLENDE FYSISKE SAMMENHÆNGE OG AKTIVE BYRUM

Udflytning af kulturinstitutioner f.eks. biblioteket på Lærkevej

Få fritidsaktiviteter

Nedslidte pladser og manglende mødesteder og udfoldelsesmuligheder

Trafikken, herunder parkering har en negativ effekt på byrum og byliv

BEDRE BYRUM MED MERE PLADS TIL LEG OG LIV

De seneste år er flere store kulturinstitutioner flyttet fra Fuglekvarteret Øst, og der er behov for bedre forbindelser til disse og andre kulturinstitutioner udenfor kvarteret. Herudover er det vigtigt, at der indenfor kvarteret anlægges lokale byrum til de mange mennesker, der bor i kvarteret eller blot færdes her i løbet af dagen. Der ligger 6 skoler i Fuglekvarteret Øst, som indeholder menneskelige ressourcer og fysiske rammer, der kan bruges i udviklingen af kvarteret. Områdefornyelsen kan skabe netværk mellem skolerne og igangsætte udvikling af skolernes udearealer, så de kan anvendes af både skolebørn og kvarterets beboere i og efter skoletid. En stor del af vejene i Fuglekvarteret Øst er private fællesveje og for at opnå bedre byrum i kvarteret, er det nødvendigt, at de private grundejere motiveres til at forskønne og begrønne vejarealerne samt at forbedre de trafik- og parkeringsforhold. Områdefornyelsen kan bidrage med inspiration, vejledning og hjælp til den kommunale sagsbehandling.

INDSATSOMRÅDER:

OMRÅDEFORNYELSEN FUGLEKVARTERET ØST VIL ARBEJDE FOR:

Mere byliv ved udvikling af kvarterets kantzoner (funktioner i stueetagen, aktive forhaver med mere)

Samarbejde med Grøndalvængets Skole om åbning af skolens friarelaer, så de kan bruges både i og efter skoletid og fungere som byrum

Etablering af en ny offentlig tilgængelig legeplads på Al-Huda Skolens friareal på hjørnet af Vibevej og Ørnevej. Projektet kunne eventuelt udvides til arealet ved Iqbal International School på hjørnet af Vibevej og Glentevej

Ordnede parkeringsforhold og bedre forhold for bløde trafikanter, smukkere, grønnere og mere brugbare byrum ved udvikling af private fællesveje i samarbejde med grundejerne i kvarteret

UDFORDRING 3) MANGEL PÅ EJERSKAB OG SOCIAL RUMLIGHED

Isolerede grupper

Manglende kontakt til udsatte grupper og individer

Manglende ejerskab til kvarterets byrum

Et socialt sammensat kvarter

DER SKAL SKABES FÆLLESSKAB OG EJERSKAB

En Områdefornyelse skal være med til at sikre, at borgere, der ellers er isolerede, får mulighed for at bruge byen mere og lyst til at deltage aktivt i bylivet. I samarbejde med lokale aktører skal Områdefornyelsen i Fuglekvarteret Øst inddrage et bredt spektrum af borgere og styrke deres følelse af ejerskab til kvarteret og motivere dem til at være med til at udvikle det. Der skal være øget fokus på at forene beboerne og skabe en fælles identitet og sammenhængskraft i kvarteret. Områdefornyelsen i Fuglekvarteret Øst skal derfor arbejde med at sikre den sociale rummelighed og kulturelle mangfoldighed, som er karakteristisk for kvarteret. Bylivet skal afspejle kvarterets sociale sammensætning, og der skal skabes byrum med plads til møder på tværs af alder, etnicitet og social status.

INDSATSOMRÅDER

OMRÅDEFORNYELSEN FUGLEKVARTERET ØST VIL ARBEJDE FOR:

Plads til socialt udsatte i kvarterets byrum

Inddragelse af beboere og borgere i udviklingen af kvarteret

Ejerskabsfølelse hos kvarterets beboere

En fælles identitet for kvarteret som giver bedre fællesskab og større sammenhængskraft

Fastholdelse af den sociale rummelighed og kulturelle mangfoldighed, som kendetegner kvarteret

UDFORDRING 4)

STORT ANTAL AF SMÅ BOLIGER OG MANGE LEJLIGHEDER MED INSTALLATIONSMANGLER

Mange små boliger og lejligheder med installationsmangler

Ejendomme i forfald

Behov for byfornyelse og facaderenoveringer

Brug for flere grønne gårdrum

BYFORNYELSE SKAL GØRE KVARTERET GRØNNERE OG SIKRE BEDRE BOLIGFORHOLD

Sammenhængen mellem områdefornyelses- og byfornyelsesindsatsen skal forbedres. En Områdefornyelsesindsats er en optimal ramme for at udbrede viden om ansøgningsmuligheder for byfornyelsen. Områdefornyelsen vil forbedre sammenhængen mellem områdefornyelses- og byfornyelsesindsatsen.

Områdefornyelsen aktiverer mange borgere gennem de lokale dialogprocesser og ved tilstedeværelsen af et lokalt sekretariat. Sekretariatet kan anvendes i endnu højere grad end tidligere til at udbrede viden om ansøgningsmuligheder for byfornyelsen.

Sideløbende med områdefornyelsesansøgningen har Statens Byggeforsknings Institut og Københavns Kommunes Byfornyelseskontor ansøgt Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter om midler til et forsøgs- og udviklingsprojekt om energirenoveringer og borgerdeltagelse. Hvis projektet bliver igangsat, er det aftalt, at det skal afprøves i byfornyelsesindsatsen i Fuglekvarteret.

INDSATSOMRÅDER

OMRÅDEFORNYELSEN FUGLEKVARTERET ØST VIL ARBEJDE FOR:

Fastholdelse af kvarterets egenart ved yderligere begrønning og pleje af eksisterende beplantning

En overordnet kommunikationsplan som opfordrer kvarterets beboere og boligforeninger til at ansøge om byfornyelse

Opgradering af boligmassen i kvarteret

LAR-projekter der spiller sammen med Københavns Kommunes bæredygtighedsstrategier

ØKONOMI:

Områdefornyelsen i Fuglekvarteret Vest forventes at have en samlet budget på 30 mio. kr. Der ansøges om fuld udgiftsramme fra Staten på 10 mio. kr., som skal suppleres med 2/3 del fra Københavns Kommune (20 mio. kr.) Derudover forventer Københavns Kommune at mobilisere private investeringer i kvarteret, så den samlede investering i kvarteret forøges markant.

TIDSPLAN

Februar- juni 2011

Udvælgelse af kvarter, indledende analyse, workshops mm.

Juni - oktober 2011

Udarbejdelse af to ansøgninger med inddragelse af de øvrige kommunale forvaltninger

Oktober - marts 2011

Politisk behandling i alle forvaltninger og Borgerrepræsentationen

Januar - april 2012

Ansøgninger til godkendelse i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

Februar - maj 2012

Gennemførelse af forprojekt i Fuglekvarter Vest og Øst

April - maj 2012

Ansættelse af projektchef

Juni 2012

Ansættelse af sekretariat

SAMMEN OM BYEN

KØBENHAVNS KOMMUNE

Teknik- og Miljøforvaltningen

